

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.

a kir. ítélőtábla épületével szemben,

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Paritás az alkotmányosságban.

Pécs, 1898. augusztus 17.

A hatvanhetes kiegyezés hívei ennek a legnagyobb vívmányát a paritásban, a jogok és kötelességek egyenlő voltában találják, a melyet ez a törvény Ausztriának és Magyarországnak egyaránt biztosított. Vívmánynak tartják ezt, noha a legjobb esetben, ha t. i. ez a papiroson levő paritás a valóságban érvényesülne is, még akkor is csak öngyilkossággal határos áldozat lenne egy szuverén, önálló államtól, a milyennek a hatvanhetes törvény is mondja Magyarországot, ha az államiságának lényegét képező önálló intézkedési jogáról lemondva, az állami szuverenitásától elválaszthatatlan ügyeibe, a külképviseletbe, hadügyébe, pénzügyébe felhasználásába egy másik államnak vele egyenlő hatályu és érvényességű beleszólást enged.

De hát hogyan érvényesül ez a dicsőített paritás a valóságban! Van-e olyan elvakult halandó a világon, a ki azt állíthatná, hogy a sült német osztrák-magyar diplomácia, vagy a német igazgatási, vezényleti és vezérleti nyelvvel bíró, a hagyományos osztrák szellem utolsó mentevárát képező közös hadsereg ép annyira magyar, mint osztrák? A diplomáciában s a hadseregben csak az „osztrák-magyar“ elnevezés képviseli az egész paritást, minden egyéb kizárólag osztrák.

Nos, ez a híres paritás, a mely alatt

tulajdonképen Magyarország gyarmati és tartományi alárendeltségét kell érteni, a legújabb időben kezd veszedelmesen ingadozni. Nemcsak a gazdasági kiegyezés kérdése s ezzel a közös vámterület, a bankegység s az ezekkel összefüggő gazdasági ügyek közössége jutott végzetes válságba, de a közös védelem, a külképviselet, a hadsereg s az ezekre vonatkozó pénzügyek paritásos intézési módja is készül felmondani a szolgálatot.

A folyó évben ugyan még a paritásos alapuló delegációk megszavazták a közös költségvetést, de a kvóta még nincsen megállapítva s így nem lehet tudni, hogy abból a költségből mennyit állítsanak bele Magyarország és mennyit Ausztria költségvetésébe, mert a kvóta-küldöttségek még tárgyalásaikat sem fejezték be s most a Reichsrath berekesztése folytán megszűnt az osztrák kvóta-küldöttség, a kvóta-tárgyalások tehát be sem fejezhetők. Thun gróf Bánffy-nak arra a kívánságára, hogy hívja össze a Reichsrathot s válasszasson új kvóta-küldöttséget, azt válaszolta, hogy ezt nem teheti, mert még a kvóta-küldöttség megválasztását sem remélheti az újra egybehívandó Reichsrath-tól, hanem azt javasolta, hogy a kvótát ismét uralkodói döntéssel állapítsák meg.

Az osztrák urakat a törvény nagyon kevésbé fészélyezi, különben nem utalnának az ügy jelenlegi állásában uralkodói döntésre. A törvény csak akkor bizza e dön-

tést az uralkodóra, ha a kvótabizottságok befejezve tárgyalásaikat, konstatálják, hogy egymással megegyezni nem tudnak, azután pedig mindkét parlament, a melyek elé a kvóta-küldöttségek jelentései betérjesztendők, szintén hasonló kijelentést tesz. A mikor tehát a kvóta-küldöttségek még nem fejezték be tárgyalásaikat s a mikor a parlamentek a kvóta ügyét nem is tárgyalták: az uralkodónak törvény szerint még nincsen joga eldönteni a kvóta kérdését s ha ez mégis bekövetkeznék, azt törvényesnek el nem ismerhetjük.

Ez az első sérelme a törvényes paritásnak. De következik ennél még sokkal cifrább dolog is. Az osztrák Reichsrath delegációkat sem képes választani s erre Thun gróf biztatása szerint még nagyon soká nem is lesz képes, mert hisz az osztrák miniszterelnök egész őszintén kijelentette, hogy az alkotmány megváltoztatása esetén alakulandó új Reichsrath munkaképességében sem bizik. Jövőre tehát már nem lesz osztrák delegáció sem, a mely a közös diplomácia és hadsereg ügyeit alkotmányosan tárgyalhassa s a közös költségeket megállapítsa. Mi lesz akkor ezekkel az ügyekkel?

A törvénynek világosan kifejezett indoka szerint a külképviselet és hadsereg ügyeinek közös intézési módja megszűnik, mihelyt megszűnt Ausztriában az alkotmányos gépezet működése, mert Ausztriának ezekben az ügyekben csak azért engedett

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Ilonka.

Óh, szép e név! Csengése telve bájjal;
Száz érzelem forrása egymaga!
És benne nagy, leküzdhetlen varázs van
S kiejtven a szerelmes ajaka,
Becéző formát ad neki, de hányat,
Mi két szívet örökre egybefon —
S a hogy leirom, szemem könybe lábad:
Ilonka voltál te is, angyalom!

Óh, szép e név! *Ilusnak* hívja ámbár
A férfi azt, kibén hű társra lel;
S nevezze majd az időnek folyásán
Ilkának: bájját ugy sem veszti el.
S az *Ilonának* szinte van varázsa,
Helén s *Ilon* egyformán kedvesek;
Regés időknek volt szép *Helenája*
S azóta hányan hordták e nevet!

De mégis legszebb nékem az *Ilonka*;
Büvös varázsa nem mulik soha!
Ajukunk gyöngéden a mikor kimondja,
Válasz reá a hű nő mosolya.
És benne van a szerelemnek álma;
Erős remény, törhetlen bizalom
S ábrándjaink, boldog valóra válva —
Ilonka voltál te is, angyalom!

Óh, szép e név! Ragyogó nyár szakában
Jön el reánk magasztos ünnepe:
És megtelik igaz, nagy boldogsággal
— Kit így hívnek — mindenki kebele;
Örömmel ébred, hogy a hajnal támad
S örömmel fekszik, ha az este jön:
Szívét nem bántja aggódó gond s bánat,
Lelkébe szállván égi fényzőn!

Övéi édes, boldog szeretettel
Veszik körül ez örömnépben
S kívánnak neki, ha felebred reggel,
Minden jót, mit óhajthat a kebel . . .
Óh, szép e nap! . . . De boldog örömeben
Nekem nincs részem; csak a fájdalom,
Mi fölkeres s a bánat csak a részem —
Ilonka voltál te is, angyalom!

Honthy István.

Árnyképek.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

I.

Temetnek. Gazdag, előkelő halottat kísérik utolsó útjára. Az érckoporsót hatlovas gyászkocsi szállítja. A sok diszes koszoru alig fér el egy külön kocsin.

Sok ember kíséri a halottat. Mind előkelő uri ember.

A koporsó után lépkednek a halott hozzátartozói. Egy deli, szép fiatal férfi, karján egy nővel. Mindkettő gyászruhában.

Egész valójukon meglátszik, hogy a magasabb körökhöz tartoznak. Drága minden rajtuk és úgy vigyáznak minden lépésükre, minden mozdulatukra, hogy itt is elegánsak, sikkesek legyenek. Néha-néha megtörlik szemüket, mintha könyeznének. Pedig egy köny sem fakad szemükből. De hát ezt így kell.

Siratni kell a halottat, ha nem is jön köny a szemekből. Fajlalni kell a veszteséget, még ha örülünk is neki.

E két gyászruhás alak is tudja ezt. Mindent a világért, nehogy megszóljon bennünket. És csak halad a gyászos menet tovább lassan, csendesen . . .

Majd megáll egy diszes kriptá előtt. Itt leemelik a drága koporsót. A pap beszenteli s beszédet mond. Gyönyörű, megható a beszéd.

Megkapó színekkel festi a szülői szeretetet. Mert kit temetnek, anyja a gyászruhás lérfinak és anyósa a fiatal asszonynak.

Mig a pap beszél, itt-ott igaz, szívből fakadt köny csillog a szemekben. A fiatal férfi is úgy érzi, hogy mégis megremeg a szive s tán az első igaz könyet törli ki szemeiből. Az asszony is zokog csendesen, fájdalmasan.

És jönnek a jó barátok, az ismerősök. Sablónos szavakkal fejezik ki részvétüket a pótolhatatlan veszteség fölött. Meghatottan fo-

beleszólást a törvény, mivel ő felsége az osztrákoknak is alkotmányt adott, s így azoknak alkotmányos befolyását nem mellőzheti, — de mihelyt ezt mégis mellőzi, meg is szűnt a közös intézés, mert megszűnven a törvény oka, megszűnik annak rendelkezése is. Ha már most a diplomácia és a hadsereg ügyeit Ausztriával közösen nem intézhetjük, természetesen megszűnik ezeknek az ügyeknek a közössége is, mert a magunk hatáskörében, önállóan csak olyan ügyekben intézhetünk, a melyek egészen a mi hatáskörünkbe tartoznak s a melyekből minden idegen befolyást kiküszöbölhetünk.

Az osztrák alkotmányosság csődje tehát nemcsak a gazdasági ügyekre nézve, de a diplomáciára és a hadseregre nézve is önmagától megszünteti a hatvanhetes törvényben megállapított közösséget. De amikor azt látjuk, hogy nem respektálják a törvénynek azt a rendelkezését sem, a mely a csupán célszerűségi szempontból közöseknek mondott gazdasági ügyek különvételét mondja ki, annál kevésbé remélhetjük, hogy az u. n. pragmatikus közös ügyek közösségének megszüntetését elfogadják, dacára annak, hogy azoknak a törvényben előírt közös intézési módja lehetlenné válik.

Mit fognak tehát tenni, ha nem lesz többé osztrák Reichsrath, osztrák kvóta-deputáció és osztrák delegáció? Nos, egyszerűen helyreállítják a teljes paritást Ausztria és Magyarország között az alkotmányos állapotok tekintetében is. Tételük, a a mitől nem tágitanak, az, hogy közösségnek lenni muszáj. Ha ezt lehetlenné teszi az, hogy az osztrák alkotmányos tényezők felmondták a szolgálatot, meg kell cselekedni ezt a magyar alkotmányos tényezőkkel is — s beáll a teljes paritás, a melynek alapján vígan lehet folytatni a közösséget a sic volo sic jubeo elve szerint.

Némely naiv lelkek ugyan azt fogják mondani, hogy a magyar alkotmányos tényezők mellőzése már nehezebben fog menni,

mert nekünk nincs szükségparagrafusunk, mint az osztrákoknak, sőt alaptörvényeink tiltják, hogy Magyarország rendeletekkel kormányoztassék. Nos ezeket a naiv politikusokat csak arra figyelmeztetjük, hogy azt a 14-ik §-t Ausztriában is alkotmányellenesen alkalmazzák, mert azt törvény szerint semmiféle közös vonatkozásu ügyre nem lenne szabad alkalmazni. Ha tehát odaát alkotmány ellenesen lehet császári rendeletekkel intézni olyan ügyeket is, a melyekben a 14-ik §. nem lenne alkalmazható, mért ne lehetne ezt nálunk is megcselekedni? Hisz ez nálunk sem lenne nagyobb törvénysértés, mint odaát, sőt épen az egyenlő törvénysértésben rejlenék ez esetben a közös ügyeket biztosító paritás.

Rövidlátó politikusok — s az osztrákok mindig ilyenek voltak — ebben láthatják a státus kvó föntartásának egyetlen módját. Azokat a veszedelmeket, a melyek ilyen politikából az egész birodalmra s főleg az uralkodó házra hárulnak, nem látják, pedig csak egy kissé kellene visszatekinteniök a multba s unos untig találnának rá példákat, hogy mire viszi Ausztriát az uralkodóház jogára alatt élő népek paritása — az alkotmánytalanságban.

Hirek.

Pécs, 1898. aug. 17.

A hazajáró lélek.

Kint a szigetvárosban titokzatos históriát beszélnek most, a melyben nemsokára a rendőrség is megindítja a vizsgálatot, ha ugyan a história szánalomra méltó károsultja igénybe veszi a rendőrség segítségét.

A farsangon az egész szigetkülvárosra szólott az az esküvő, a melyet egy tehető gazdaember csapott, elvevén egy fiatal, alig tizenhétéves leányt. Ő maga már a hatvanas évek felé járt és alig feléve temette el az első feleségét, kivel hosszú időn át élt boldog házasságban. Úgy látszik azonban, hogy a magányos életet nem igen szerette, mert — a mint mondtuk előbb is — újra megházasodott, még pedig fiatal, csinos asszonyt vivén a kevés ideig gyászban állott házhoz.

A menyecske igen jóra való feleségnek

A fiatal asszony is örül e hirnek. De azért nem mulasztja el, hogy föl ne sóhajtson. — Szegény mama, szegény mama . . . És ezzel lerótták a kegyelet adóját. Elfelejtik azt az asszonyt, ki csak értük élt, értük szenvedett.

A világ látta a díszes temetést, látta őket könyezni. S ők azt hiszik, ez elég, többel nem tartoznak a halottnak.

Még azt is elfeledik, hogy ezt a keveset is mily nagyon megfizette az az eltemetett, elfelejtett, élettelen hulla . . .

II.

Temetnek. Egy egyszerű, szegény asszonyt kísérnek utolsó, gyászos útjára. Szegényes, kopott ruhájú emberek haladnak az egyszerű, bemázott fakoporsó után. Imádkoznak . . .

A koporsó mellett halad egy ifju nő, az elhunyt leánya. Egyszerű, foltozott fekete ruha fűdi tagjait. Nem néz se jobbra, se balra. Tekintetét oda szögzi arra a dísztelen koporsóra. Köny nem fakad szeméből, mert már kiapadtak könnyei. Csak arcára ül ki az igazi, a szívből fakadó fájdalom.

És csak halad a gyászos menet tovább, lassan, csendesen . . .

Majd befordul a temetőbe és ott a temetőszélen egy magányos sírgödör előtt megáll a szomorú menet. A pap még egyszer beszenteli a koporsót s azután leeresztik abba a kis hat láb mély gödörbe.

bizonyult. Nemcsak szerette az öreg férjet, de még annak első feleségére is gondolt és imádkozott érte minden este, hogy csendes nyugodalmat adjon neki az Isten. Hetenkint egyszer pedig, minden pénteken, már a vacsora után nyomban visszavonult a tiszta szobába s ott töltötte egyedül az éjjelt, azt mondván urának, hogy az elhunytért imádkozik és egyedül akar lenni, mert így fogadta meg.

S egyszer csak, úgy a tavasz közepén, a házbéli cselédség rémes dolgokat kezdett suttogni.

Hogy a gazda első felesége hazajár. Éjjelente a tiszta szobának az utcára nyíló ablakairól a zsalut lefeszíti; kinyitja a bezárt kaput, melynek kulcsa pedig a gazda szobájában van és bemegy a tiszta szobába, amit pedig az új asszony magára szokott zárni gondosan belülről, mikor lefekszik. S csak azon csodálkoztak, hogy az új asszony minderről nem tud semmit. Olyan nyugodtan alszik egész éjjel és reggelre kelve nem panaszkodik, hogy valami háborgatta volna az almat.

A cselédek beszéde eljutott a gazda tüleihez is. És az végre is nem állhatta tovább s megkérdezte a menyecskét, hogy nem fél-e egyedül aludni a tiszta szobában?

— Mitől félnék, szolt az mosolyogva. Hiszen épen az elhunyt üdveért imádkozni megyek oda minden péntek éjszaka. Óh, én nyugodt vagyok; az imádság megnyugtat és nem képzelődöm.

Hanem annál többet képzelődött a férj. Ugyannyira, hogy végre egészen izgatott, ideges lett s alig várta, hogy az aratási munkálatokra kimehessen a földbirtokára, hogy legalább egy kissé felejteti tudja a borzalmas jelenséget.

A fiatal asszony itthon maradt, mert a házat nem lehetett asszony nélkül hagyni. És most meg már állandóan a tiszta szobában hált s a cselédség nemcsak pénteken, hanem egyébkor is hallotta éjszakánként az ajtók nyitogatását.

De hát ha az asszonyuk nem félt a tiszta szobában, mért féltek volna ők hátul a cselédlakásban. Arra felejük sosem járt a hazajáró lélek.

Tegnapelőtt itthon töltötte az ünnepet a gazda is. De mert sok volt a dolga kint a birtokán, délután már kocsira ült és kiment a földjére. Mikor kiért öreg este lett s hogy s hogy nem, az jutott egyszerre az eszébe, hogy ő bizony visszajön az ő fiatal feleségéhez s nem tölti kint az éjszakát a birtokon.

Egy-egy göröngyöt vetnek az ismerősök a sírba, aztán elmennek szépen csendben, minden hangos szó, zsvaj nélkül.

Csak a halott leánya marad ott. S mikor behantolták a sírt, az egyszerű fakeresztet odatűzi a sírdombhoz. Aztán odaborul a keresztre és sír, zokog.

Nem látja senki. Most nyugodtan adhatja magát fájdalomának. És csak sír, zokog tovább . . .

Csak akkor riad föl, mikor az esti szellő fölrázza fájdalomából. Ekkor föláll. Még egyszer végignézi azt az egyszerű, koszorutlan sírdombot és megindul hazafelé lassan, csendesen.

Oththon nem várja senki. Maga van a kis padlásszobában. Kiért eddig élt, kit úgy szeretett, az már messze van tőle.

És mikor erre gondol, csak újra megéred a könyje. És mintha látná az elhunytat, még beszél is hozzá.

— Miért is hagytál el édes jó anyám? Úgy szerettelek. Hisz csak érted éltem, érted fáradtam és úgy örültem, mikor téged örülni láttalak. És úgy fájt, mikor látnom kellett nyomoruságodat és most is fáj, hogy még egy szerény koszorút sem tehettem fejfádra . . .

Szegény leány nem gondol arra, hogy utolsó garasát költötte anyja temetésére. Azt is elfelejti, hogy ma még nem evett s vajjon lesz-e mit ennie holnap? . . .

Deér.

gadja a férj e részvétnyilatkozatokat. Sokszor elmondja:

— Köszönöm. Szegény anyám biz élhetett volna még . . .

És bezárul a sir. Eltűnt a halott örökre az élők szemei elől. Haza megy mindenki.

A gyászoló férfi és neje díszes kocsiba szállnak és úgy robognak haza.

Mikor haza érnek, a férj leveti az álarcot. Most már nem függ rajta a világ szeme.

Parancsol, rendelkezik. A halottas szobát kitakarítja, felforgattat mindent, mert az ő kényes idegzete nem állja ki a kellemetlen szagot, mi a halott után maradt.

És mikor beköszönt az est, lopva, csendesen, hogy senki se vegye észre, bemegy az elhunyt szobájába. Keres, kutat. Fölforgat mindent. S mikor megtalálja a keresett iratot, elhunyt anyja végrendeletét, mohón szakítja föl s lázasan, izgatottan futja végig.

Elégedett mosoly játszik ajkai körül s mintegy megkönnyebbülve hagyja el az elhunyt szobáját. Nejéhez siet. Odaül mellé és száraz, rideg hangon szol hozzá.

— Ideje volt, hogy már elpusztuljon. Elég bajunk volt vele. Képzeld, milyen fukar volt az öreg. Harmincezer forintja maradt, miről soh'sem szolt semmit. Most ez is mienk lesz. Nekem hagyta az egészet. Mégis érdemes volt ápolni.

Ugy is tett. Gyalogszerrel neki indult az utnak s bár közben ugyancsak elázott a hirtelen jött zivatartól, mégis haza ért egy tizenegy óra tájban.

Nagy sietségében nem is zörgetett, hanem a kapu kilincsére tette a kezét.

És a kapu kinyílt.

Emberünk megrémült. Hogyan? Hát ma is járna kísértet? Ime, a kaput az este bizonyosan bezárták és most nyitva van.

Remegve egész testében, úgy ment be a házba. Ott a tiszta szoba ajtajának kilincsét szintén megérintette és — az ajtó kinyílt.

Most már csakugyan megijedt. Hát igaz volna? Ezt az ajtót állandóan zárva tartják, csak pénteken nyitja ki a felesége, mikor ide jön aludni. Hogyan lehet hát most nyitva?

A szobában sötét volt. Nem a bátorság, hanem valami öntudatlan erő tette rá képessé, hogy mégis belépjen. A száján pedig remegve szaladt ki a mondás:

— Minden jó lélek dicsérje az urat!

Ebben a pillanatban valami mozgás támadt a szobában. Valami váratlan, gyors és titokszerű; hangtalan ugyan, de mégis észrevehető. Mint mikor a kísértet suhan el az ember mellett.

A gazda mellett azonban nem suhantott el, mert az hanyathomlok rohant ki a szobából, egyenesen a cselédek lakása felé, kiabálva azok neveit.

Mikorra fellármázta őket, akkor meg a tiszta szobából hangzott ki a rémült sikoltás:

— Rabló! Gyilkos! Segítség!

És a lámpásokkal jövő cselédek előtt ott állt a küszöbön a menyecske, szellős pongyolában, a hogy kiugrott rémültében az ágyból.

S amint meglátta a férjét, szaladt hozzá és nyakába ugrott.

— Segítség, segítség!

S aztán remegve mondta el, hogy épen ebben a pillanatban ébredt fel. Valaki járt a szobában és az a valaki az ablakon ugrott ki. Tolvaj volt, a ki talán el is lopott valamit.

A férj előtt ekkor lett világos minden. A tolvaj nyitotta hát ki a kaput és a tiszta szoba ajtaját; a tolvaj mozgását hallotta ő a sötétben, a ki mikor menekülni akart, erre ébredt fel az asszony s a tolvaj ekkor ugrott ki az ablakon.

Tegnap reggel persze az egész szigeti külváros tudta már az esetet.

Csak hogy a tolvaj iránt nagyon kétségben voltak.

— Igen, tolvaj lehetett; de nem lopott az semmit. Legjobban tudná az a fiatal asszonyka!

Ezt mondták, ami nagyon kétértelmű vélekedés.

Valamint hogy a hazajáró lélekről is ilyen módon beszélgettek azelőtt:

— Kard van annak a hazajáró léleknek az oldalán és őrmesteri sarzsija van!

A gazda azonban szomorúan bizonyosodott meg, hogy mégis tolvaj volt a hazajáró lélek. Tegnap ugyanis eszébe jutott, hogy ő a felesége kezére az aratás előtt száz forintcskát bízott, hogy abból lássa el a házi szükségleteket az őszre. És kérte tőle a pénzt. Az asszonyka akadozott, hogy még nem vásárolt be semmit; nem is tudja, mennyire lesz szüksége, ne vegye hát el a pénzt tőle az ura. Ott van a fiókban, amint oda zárták.

De a gazda mégis látni akarta a százast. Nyitotta volna a szekrényfiókot, de az be se volt zárva. És a száz forint nem volt sehol.

— Jesszusom! ellopta az a tolvaj betörő!

Sikoltotta az asszony és remegett egész testében. A gazda pedig nem tehetett mást, mint hogy ráhagyta:

— Biz' az ellopta. De hogy te miért is nem ébredtél föl hamarabb? Hiszen akár meg is ölhetett volna álmodban!

... Eddig van a titokzatos história.

S kérdés, hogy világos lesz-e valaha, hogy hazajáró lélek, tolvaj, vagy pedig kardos és őrmesteri sarzsija egyén volt-e a főhőse.

A menyecske azt állítja, hogy tolvaj volt; az öreg férj azt, hogy hazajáró lélek; a rossz nyelvek pedig az — utóbbit.

Napirend 1898. augusztus 18-án.

Naptár: csütörtök aug. 18. — Róm. kath.: Ilona. — Prot.: Ilona. — Görög-kel.: (aug. 6.) Urunk színvált. — Zsidó: Ab 30. — Nap kél 4 óra 44 perckor; nyugszik 6 óra 49 perckor. — Hold kél 5 óra 48 perckor reggel; nyugszik 6 óra 52 perckor délután.

Időjárás. Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint derült, meleg, száraz idő várható.

— **(A király születésnapja.)** Már tegnap esti számunkban jeleztük, hogy a királynak holnapi születésnapja alkalmából tábori mise lesz a katonaság részére reggel 7 órakor a Frigyes-laktanya előtt és hogy a honvéd-tisztikar a tiszti kaszinóban bankettet rendez. A király születésnapja alkalmából holnap (csütörtökön) a székesegyházban délelőtt 9 órakor lesz ünnepélyes mise, melyet *Hetyey* Sámuel megyés püspök mond, fényes segédlettel. A misén megjelenik a városi képviselő testület, a megyei és városi tisztviselők és a helyőrségi tisztikar is teljes számban. Egy órákor ebéd lesz a püspöknél, melyen részt vesz dr *Fejérváry* Imre báró főispán is.

— **(A szinügyi nagybizottság)** a jövő vasárnap délelőtt 11 órakor — mint értesülünk — ülést tart, hogy a jövő évadra szükséges intézkedéseket megtegye. *Somogyi* Károly igazgató — ki jelenleg Pécsen tartózkodik — ez ülésen terjeszti be társulatának a jövő évadra szóló teljes névsorát.

— **(Képzelt betörés.)** Az éjjel a kaptafagyárból azt jelentették a rendőrségnek, hogy a gyárban betörők jártak. *Selényi* Antal, ügyeletes rendőrbiztos, ki is ment a helyszínére, de sehol sem birta megállapítani a betörésnek legkisebb nyomát sem. Az irodában régi üzleti könyvek a földre hányva feküdtek, de hogy ki juttatta őket oda, nem tudják. Lehet, hogy valami jómadár bemászott a kerítésen, hogy valamit ellopon az udvarról s talán ennek zajára gondoltak a gyár lakói mindjárt betörésre. De mivel semmi sem hiányzott a gyárból, úgy látszik, a tolvajjárást is csak képzelték, a minthogy a betörés is csak képzelt volt.

— **(A barcsi kerékpár-egyesület)** folyó hó 28-án országos zárt országúti versenyt rendez. Versenysorrend: 1. Távv verseny 100 kilométer. Országos zárt, Lipiktől Barcsig. Start: Lipiki fürdő, Novszka és Banovójaruga felé vezető utak keresztezése (Dörners-féle vendéglő előtti térség.) Indulás reggeli 5 óra 30 perckor. Versenyut: Pakrac, Omanovác, Badljevina, (utelágazás) Kip. Doljani, Daruvár, Batyán, Vriecska, Gore, Basztai, Gyulavec, (Katerei falu mellett el, a vasuti vágányokon át), Hamuház, Cselics, Pivnica, Terezovac, Verőce, Bazia, Barcs. I-sőnek: Arany érem és a B. K. E. tiszteletdíja. II-iknek: Nagy ezüst érem és gróf Széchenyi Imre tiszteletdíja. III-iknek: Ezüst érem és a barcsi hölgyek díja. IV-iknek: Ezüst érem és gróf Széchenyi Ferenc tiszteletdíja. V-iknek: Ezüst érem és a barcsi kerékp. egyesület tiszteletdíja. VI—VIII-ik: Ezüst érem. Mindazoknak azonban, kik a 100 km-teres utat 5 óra 30 perccel belül megteszik, bronz érem. 2. Barcsi Emlékverseny. Országos Zárt I. futam (selejtező) 5000 méter. Indulás reggel 8 óra. 3. Egyleti

verseny: Egyleti zárt 3000 méter. Csakis a B. K. E. tagjai részére. I-nek ezüst, II-iknek bronz, III-iknek kis bronz érem. 4. Barcsi Emlékverseny: Országos Zárt II-ik futam (minősítő) indulhat a selejtező futam 4. elsője. 5. Buzdító verseny: Ország. Zárt táv. 3000 mtr. nyitva azoknak, kik a barcsi emlékverseny selejtező és minősítő futamában és az egyleti versenyben résztvettek, de díjat nem nyertek. I-ső ezüst érem, II-ik bronz érem, III-ik kis bronz érem. 6. Seniorok versenye: Ország. Zárt táv. 3000 mtr. I-ső ezüst érem, II-ik bronz érem, III-iknek kis bronz érem. 7. Barcsi Emlékverseny: Orsz. Zárt III-ik futam (döntő) táv. 5000 mtr. I-sőnek nagy ezüst érem és a B. K. E. emlékdíja. II-iknek ezüst érem, III-iknek ezüst érem. Versenyszabályok: Nevezési díj nincsen. A magyar kerékpáros szövetség szabályai mérvadók. Nevezések legkésőbb f. évi augusztus hó 25 esti 10 óráig, Heinrich Zsigmond titkárhoz Barcsra címzendők (zárt boríték, nevezés felirattal.)

— **(Szerencsétlenül járt földbirtokos.)** Gyékényesi levelezőnk végzetes szerencsétlenségről értesít. Mikola István gazdag földbirtokos ugyanis a saját cséplőgépe a ruhájánál fogva elkapta s bokájában a lábát eltörte. Ebből az alkalmából fölemlíti tudósítónk, hogy megfoghatatlanul fátumszerű, mennyi kellemetlenséget okozott ez a masina Mikolának rövid négy év alatt. A gyár a vételhátralék miatt végrehajtást kért volt Mikola ellen s mikor ez a 130 frtot a végrehajtó kezéhez lefizette, a végrehajtó Amerikába vitorlázott, Mikola pedig a sok zaklatás miatt kénytelen volt a pénzt másodsor is leolvasni. A következő évben az ördögös masina a gazda rektorának a hüvelyk-ujját szakította le, amiért Mikolát a járásbírósg vétkes gondatlanság címén megbüntette. Ezt követőleg, maig sem tudni hogyan, elégett a gép falaktrésze s most, amidőn kijavíttatta, őt akarta összemorzsolni a vaskolosszus. A szerencsétlen gazda lábát alkalmasint amputálják, mert már 65 éves és nem biznak abban, hogy a csontja összetör.

— **(Fürdői élet.)** Mint a harkányi fürdő igazgatósága értesíti lapunkat, Harkányban a fürdővendégek száma folyó hó 15-ig 1546 volt.

— **(Rossz hírű község.)** Rossz hire kerekedett egy idő óta a somogyi Hedrahely községnek. Alig egy hónapja, hogy egy asszony szeretőjével megfojtotta az urát s hogy bűnüket palástolják, a holt embert a mestergerendára fölakasztották. A mult napokban pedig egyik kutban gyerekhullát találtak, melyet egy leány vetett bele, hogy szegényétől s gyermeke eltartása terhétől szabaduljon. A kutból, melyben a hulla volt, hónapok óta ittak a téglások, de azért egynek se lett baja. A magzatelhajtás is nagyon divatozik Hedrahelyen, mi ellen a templomi szószékről hasztalan küzd az esperes, *Körmendy* Sándor. Telkes gazdának ritka esetben van több egy gyermekénél. A menyecskék pedig nagyon kikapósak, talán sehol sincs annyi urahagyott asszony, mint Hedrahelyen. Hát biz ezek szomorú dolgok, melyek sötét árnyat vetnek a hedrahelyi nép erkölcsi viszonyaira.

— **(Razzia.)** A rendőrség az éjjel razzia tartott, mely ismét meghozta a szoká-

sos sikert. Összesen tizennégy hely és munka nélküli egyént tartóztattak le, köztük 4 nőt. A letartóztatottak egyelőre a hűvösre kerültek s ha majd kipuhatolja a hatóság, hogy hová valók, haza fogják őket toloncolni.

— **(Esküvő.)** Ma délelőtt féltizenegykor lépett házasságra az anyakönyvvezető előtt *Békésy Sándor dr.*, állami ipari főfelügyelő Budapestről, *Mazaly Paulával*, *Mazaly József* leányával. Tanúk voltak: *Erreth János*, ügyvédkamrai elnök és *Lösch István*, honvédszázados.

— **(Névmagyarosítások.)** *Leichter* Vilmos pécsi illetőségű ugyanittani lakos, vezetéknévét *Lándorira*, — *Schäffer József* somogy megyei árvaszéki ülnök, kaposvári lakos, valamint *Ilona*, *Elma*, *József* és *Rózsika* nevű gyermekei *Acélra*, — végül *Rosenthal Ottó* szigetvári illetőségű, budapesti lakos *Radványira* változtatták vezetéknévüket, belügyminiszteri engedély folytán.

— **(Vásár-áthelyezés.)** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy a Somogy vármegye területéhez tartozó *Kéthely* községben az évenként vizkereszt utáni hétfőn tartatni szokott országos vásár ezentúl állandóan *Szent-Háromság* vasárnapja utáni hétfőn tartassék meg.

— **(Mikor a város spórol.)** Tudvalevőleg a szigetkülvárosi iskola kibővítése és újjáalakítása céljából az iskola mellett levő *Ponauer* és *Vida-féle* házakat a város meg akarta venni. S bár csekély összegű eltérés, alig ötszáz forint, volt a különbség a tulajdonosok által megszabott vételár s a város ajánlata között, spórolási szempontból a város pörre vitte a dolgot s a belügyminisztertől kérelmezte a kisajátítási engedélyt. Az engedély megadtván, a pécsi kir. törvényszék október hó elsejére tűzte ki a kártalanítási eljárást. E tárgyaláson — melyet *Jobst Béla dr.* törvényszéki bíró tart — válik majd el, hogy megkapja-e a város az épületeket a fölajánlott árban, vagy rá fog fizetni?!

— **(Elmaradt baptista fölolvadás.)** A munkásképző-egyletben ma este — mint előre jeleztük is — *Holländer Henrik*, baptista hitszónok fölolvadása volt napirendre tűzve, melynek tárgya lett volna, hogy van-e Isten és hogy miképp éri el az ember a valódi szabadságot. A fölolvadás azonban — mint értesülünk — elmarad és helyette *Schmira Károly* tart szociálfilozófiai fölolvadást.

— **(A dunai védtöltés.)** A margittaszigeti dunai védtöltés mohácsi részén tervbevett munkálatokra nézve ma tartották meg a helyszíni tárgyalást *Trixler Károly* alispán elnöklete alatt. A helyszíni tárgyaláson a mohácsi védgátbizottság, a püspöki uradalom, Mohács nagyközség és a zombori kir. folyammérnöki hivatal képviselői vettek részt.

— **(Haza hozták eltemetni.)** *Palinban* (Zalamegye) meghalt *Pintér Mária* postamesternő. Az elhunyt pécsi születésű levén, hozzátartozói haza hozták ma holttestét Pécsre és itt fogják holnap eltemetni.

— **(Tragédia a szókói szőlőhegyen.)** Ma délután két órakor jelentették a rendőrségen, hogy a szókói szőlőhegyen agyonlöttek egy leányt. *Ripszám Henrik* szőlőjében történt a tragédia, hová azonnal kimentek *Selényi Antal*, ügyeletes rendőrbiztos, *Ludvig Ferenc dr.*, tb. tiszt főorvos. Az áldozat *Ripszámék* tizenhétéves leánya, *Ripszám*

Teréz, a kinek *Höltz Gusztáv*, kárpitossegéd, ki már két év óta udvarlója volt, okozta a halálát. *Höltz* kint volt ma délben a leány szüleinél a szőlőben. Ebéd után tréfálni kezdett a leánnyal, a ki kint a présház előtt egy boros kádba akart beleülni, hogy a nap forrósága ne érje. A legény egy egycsővű vadászfegyvert hozott ki a présházból és közel állván a leányhoz, rákiáltott tréfából, hogy üljön le a kádban, mert meglövi. És rá is fogta a fegyvert, a mely e pillanatban nagyot dördült és a fiatal leány egyetlen jajkiáltással belesett a kádba. A megrendítő pillanatban ott voltak a szerelmes pár körül *Ripszám Henrikné*, a leány anyja, *Ripszám Mariska*, a leány nővére és *Borbás Imre*, hegyőr. Ezek mind hallották a leány és legény tréfálózását s rémülten látták a váratlan, borzasztó esetet. A leány összeesett teste mozdulatlanul feküdt a kádban és torkából patakban ömlött a vér. A golyó álla alatt furódott a torkába és az ereket összeszakgatván, rögtöni halálát okozta. *Ludvig Ferenc dr.* már csak a beállott halált konstatálhatta és a leány holttestét érintetlenül ott hagyta a kádban, míg a törvényszéktől a vizsgálóbíró és a törvényszéki orvos ki nem mennek a helyszínére a vizsgálat megtartása végett. *Selényi Antal* rendőrbiztos elkobozta a fegyvert és *Höltz Gusztávot* letartóztatta. A gondatlanságból okozott emberölésről értesítette a vizsgálóbíró és a királyi ügyészséget, honnan kimentek a helyszíni vizsgálat megejtése végett a tragédia színhelyére.

— **(Rablás fényes nappal.)** Ma délben *Zsebeházy István*, *Makár-u. 77. sz.* alatti lakos jelentette a rendőrségen, hogy míg senki sem volt a lakásán, sógora, *Jelenik Rudolf*, könyvkötősegéd, betört oda és a mit el birt vinni, mindent elrabolt. A feljelentés folytán a rendőrség megindította a nyomozást *Jelenik* kézrekerítése végett, de az úgy látszik, megszökött, mert eddig még sehol sem tudtak ráakadni.

— **(Csaló paraszt.)** *Baán János*, magyarpeterdi földmives, hamisított kukorica-eladási cédulákkal akarta ma délelőtt becsapni *Spitzer Jakab*, pálya-utcai kereskedőt. Ugyanis, az eladott kukorica mennyiségét feltüntető számokat nagyobb összegre hamisította s úgy akarta megfizettetni a kereskedőt. De az felismerte a hamisítást és jelentést tett róla a rendőrségnek. Ott a csaló paraszttól a hamisított cédulákat elkobozták, őt magát pedig a hűvösre tették, hogy a vizsgálat befejezte után áttegyék az ügyét a bírósághoz.

— **(Megszökött sikkasztó.)** *Karácsonyi István*, szolgálgaegyházi születésű cseléd, a gazdájától huszonöt forint elsikkasztása után megszökött. Egy ideig otthon volt születésehelyén, de mikor a bíróságnak szüksége lett volna rá, akkor onnan is odább állott. Most a bíróság körözteti, hogy rámérje a sikkasztásért a megérdemelt jutalmat.

— **(Egy fiu balesete.)** *Kovács Dezső* tizenegy éves fiut, kinek szülei a felső-Haviboldogasszony-utca 18. szám alatt laknak, egyik szomszédjuk áthivta tegnap délután magához, hogy a gyerek a kukorica-morzsológépnél segítsen neki. A segítségből azonban baleset lett, mert a fiu maga bajlódván a géppel, mikor az nem forgott, ujjával benyúlt kerekéi közé, hogy majd elindítja. A gép erre el is indult, de olyan gyorsan, hogy kerekéi a gyereknek jobb hüvelykujját összetörték. A szerencsétlenül járt fiut ápolás végett beszállították a városi közkórházba.

— **(A mocsárláz bacillusa.)** Ezt akarja kikutatni *Koch Róbert* tanár, a híres berlini kutató, aki mint *Milanóból* sürgőnyzik, ma két asszisztensével odaérkezett. Kochnak

ugyanis az a célja, hogy a maláriát, mely most Olaszországban annyira grasszál, közvetlenül a forrásnál tanulmányozza és hacsak lehet, annak bacillusát is kifürkészsze. A berlini professzor, aki megnézte a milánói kórházban fekvő maláriás betegeket, hosszabb ideig szándékozik tanulmányozás céljából Olaszországban tartózkodni.

— **(Tolvaj leány.)** *Hartmann Barbála*, egy alig tizennégy éves nádasdi születésű cselédleány, *Willmann Árpádnál* szolgált legutóbb. E hónap közepén el kellett volna neki mennie s ő, úgy látszik, emlékül, egy zsebkést és egy kékköves arany gyűrűt ellopott. Mikor gazdája a lopást észrevehén, kérdőre vonta, a zsebkést előadta, de a gyűrűről nem akart tudni semmit. A káros följelentette az esetet a rendőrségnél, hol a tolvaj leányt letartóztatták s most folyik ellene a vizsgálat.

— **(Lopás egy kocsirol.)** *Benkovics Lajos*, sütőmester, hétfőn délelőtt kocsin a feleségével Pécsváradra ment. Este jöttek vissza onnan s a kocsi hátul egy bőröndöt tettek föl, melyben *Benkovicsné* ruhái voltak. Mikor hazaértek és a kocsirol a bőröndöt levették, akkor látták nagy meglepetés közben, hogy az föl van vágva s belőle a ruhák hiányzanak. Úgy látszik, az úton valami ügyes tolvaj a kocsi után lopózott, kivágta egy bizonyára éles késsel a bőröndöt és ki is fosztotta azt, mielőtt a kocsin ülők észrevették volna. Hogy ki volt a tolvaj, még csak nem is sejtik.

— **(A legnagyobb pofon.)** Berlinben adták, egy gárdista kapta és szörnyet halt tőle. A hatalmas pofozó még csak szakaszvezető volt az egyik lovas gárda ezredben, de már is kellőleg megvetette a besorozott közlegényt. A föllebbvalóságnak egész nagy energiája egy tenyérben: ez volt a gyilkos pofon, amelynek áldozatát eltemetik, hősét pedig becsukják. Mért hogy az altiszti pofonoknak előbb gyilkolniok kell, hogy a föllebbvalók elhiggyék róluk, hogy vannak és csattannak és fizikai és pszichikai fájdalmat okoznak? Valahányszor nálunk szóba hoznak ilyen altiszti pofozásokat, ugyanazt szokták felelni a panaszkodóknak, amit Berlinben felelnek nekik: Tanut és bizonyítványt! De tanu nem akad, mert a baka inkább türi a pofont, mintsem hogy följelentse. Jobb neki egy pofon ma, mint a följelentés következménye holnap. Annak a berlini-gárda közlegénynek végre van a pofonjáról bizonyítványa: neki már elhiszik, hogy pofonütötték. Talán azt is elhiszik, hogy ott, ahol a legnagyobb pofonokat adják, sűrűn kerül a kisebbekből is.

— **(Az óriás halála.)** *Boroszlóban* meghalt a minap egy *Ulrich* nevű óriás ifju tizennyolc éves korában. Holtteste 2 méter és 25 centiméter hosszú volt és 2 méter 50 centiméter hosszú koporsóba tették. *Ulrich* apja erdőcsész nagymohnai uradalomban, s schweidnitzeri kerületben. Már születésekor meglátszott abnormalis fejlődése és egy orvos magához akarta venni, hogy tanulmányozza növeését. De a szülőket nem lehetett rávenni, hogy gyermeküktől megváljanak. Teste nagyságával együtt növekedett a kicsike étvágya is. Ha egyszer véletlenül bejuthatott az éléskamrába, nem sok eleség maradt benne. A faluban jólelküségéért mindenki szerette a kis *Ulrichot* és gondoskodtak róla, hogy ne kelljen éheznie.

A hét éves fiu kortársai között, mint az apa gyermekei közül magaslott ki. Kilenc éves korában tanítójának levetett ruháit viselte. A félelmet az óriás fiu csak hiréből ismerte. Egyszer éjjélkor egyedül ment a temetőbeli kápolnába, hogy meghuzza a vészharangot. Miután iskolakötelezettségének eleget tett, egymásután több vállalkozó szegődött hozzá s pénzért mutogatta az óriás ifjut. Egyszer a boroszlói diákok kirándulása alkalmával a »megfelelő« vacsora után, még husz pár bécsi kolbászt evett meg a diákok kedvéért. Később egy imprezárióval beutazta egész Európát s legutóbb Oroszországban volt. Azt mondják, hogy korai halálát az okozta, hogy növését mesterséges életmóddal siettetni akarták. De már egy év óta nem nőtt. Cukorbetegségben halt meg a boroszlói irgalmasok kórházában. Holttestét Boroszlóból Nagy-Mohnauba szállították és ott temették el. Vagyontalan szüleinek, a kik iránt az óriás mindvégig gyöngéd szeretettel viseltetett, körülbelül tizezer márkát hagyott.

— (**Szocializmus a hadseregben.**) Nem is hinné az ember, hogy mennyire befészkelte magát a szocializmus a hadseregbe, különösen pedig azon ezredekbe, a melyeknek legénységét a budapesti munkásosztály adja. A beavatottak előtt már nem titok, hogy vannak Budapesten ezredek, melyeknél a káplár, vagy szakaszvezető barátságos szocialista értekezletet tart a legénységgel, iratokat osztanak ki közöttük, sőt titkos összeköttetést tartanak fenn a szocialista vezetőkkel. És nem csupán

a budapesti illetőségű katonák hivei a szocialistáknak, hanem a vidékről ide kerültek is, első sorban pedig a szerb nemzetiségűek, a kik még hazulról hozták magukkal felforgató tanaikat. Így aztán nem csoda, hogy a katonai hatóságok is számolnak a terjedő áramlattal. A besorozott szocialistákat ugyanis a honvédelmi miniszter rendelete alapján előjegyzésben tartják s mikor bevonulnak, majd gondoskodnak róluk, hogy ne gyakorolhassanak befolyást bajtársaikra. Mindenesetre okkal és móddal, helyes, körültekintő intézkedéssel a fegyelmezett hadsereg köréből nagyon könnyen kiirthatják a csirában levő mozgalmat.

— (**A csigáról.**) A jámbor csigabiga, amely a házát a hátán hordja, épen oly régi eledel, mint akár a gomba. Sőt Svájcban és Ausztriában a Duna mentén külön kertekben hizlalják őket. Ulm vidékén ép oly híresek a csigahizláló parasztok, mint akár Sopronban a babtermelők. Ulmból állítólag 4 millió hordó csigát szállítanak évente világgá, mely hordók mindegyikében 10.000 darab csiga van. Stiriában ősszel szedik a csigát, t. i. amikor már betokozta magát s zab között teszik el télire. Fogyasztás előtt egyszerűen megfőzik. Más német vidékeken magában a csigaházban sütik meg, ép úgy, mint a mi pásztor embereink a forró hamuban a gombát. Közép-Európában a kerti csigát szokás enni, míg a délibb országokban számtalan más fajt is. Hazánkban a rucát is szokás csigával hizlalni, mely célból a hajnalban összefogott példányokat egyszerűen fabunkóval összezuazzák. A csigát máskülönb

ősszel, szüret után szokás összeszedni és hűvös helyen széttergetve tartani, míg csak be nem tokozódik. Ily célra a mély fekvésű pincék és jégvermek igen megfelelőek. A betokosodott csiga minden különösebb csomagolás nélkül szállítható. Farsang alatt s bőjtben Budapesten százankint 20—30 kr. az ára a központi csarnokban, ha szépen kifejlett, egyenlők a példányok. Hizlalni úgy szokás, hogy a deszkával lefedett nagy gödrökben tartott csigákat friss fűvel (zöldséggel, falevéllel) etetik.

Művészet, irodalom.

○ **Brassai Sámuel siremléke.** A Brassai-siremlék bizottsága Kolozsvárott a következő felhívást bocsátotta ki: »Ki páratlanul hosszú életét egészen nemzete közművelődésének szentelé, ki a magyar irodalomnak 67 évig volt állandóan szorgalmas mívelője és aki 78 évig szünetlenül tanított az elemi iskolától föl a tudomány-egyetemig és mindenütt valahol hallgató fülre és figyelő szemre talált: Brassai Sámuel, a magyar tudományos világ nesztora már sirjában pihen a kolozsvári temetőben. Az a sir mindnyájunké, az egész magyar nemzeté úgy, a mint Brassai Sámuel egész lelkével és annak minden gondolatával azé volt. Ennek a köztudatnak és vele együtt megnyilatkozó hálás érzületnek emléket akarunk állítani a magyar nemzet fiai és leányai kegyeletéből. A legkisebb adomány is köszönettel fogadtatik. A pénzküldemények Merza Lajos pénztárnokhoz

Kolozsvárra küldendők. Minden adomány hirlapilag és az emlék leleplezésekor kiadandó emlékkönyvben fog nyugtáztatni.

○ Új zenemű. Rózsavölgyi és társa, cs. és kir. udvari zeneműkereskedő cég kiadásában megjelent az országszerte elterjedt: »A bihari határszélén«... és »Félt az anyám a legénytől«... című 2 eredeti dal, melynek szerzője Lengyel Miska, az ismert zeneszerző. A füzet csinos kiállításban jelent meg, ára 60 kr.

T a n ü g y.

)(A pécsi felső kereskedelmi iskolában a javító vizsgálatokat augusztus 31-dikén d. u. 2 órakor tartják. A beiratások szeptember első napjain, az érettségi írásbeli javító vizsgálatok szeptember 7-én, a szóbeliek 10-én, az írásbeli magánvizsgálatok szeptember 12-én, a szóbeliek szeptember 14-én lesznek.

)(A polgári fiiskolában a beiratások szeptember hó első napjain, a javító vizsgálatok szeptember hó 1-én d. u. 2 órakor tartatnak.

)(A budapesti m. kir. állami felső (építő) ipariskolában (Budapest, VII. ker. Damjanich-utca 28/b. szám alatt) a beiratás szeptember 1. napjától 5-ig tart. Az intézet rendes tanfolyamán a tanítás tartama 3 év. Az intézet végbizonyítványa legalább két évi gyakorlati működés igazolása mellett jogot ad a kőműves, a kőfaragó vagy az ács mesterség önálló üzésére, legalább három évi gyakorlat igazolása mellett jogot ad az építőmesteri

vizsga letételére. A végzett tanulók, a kik megelőzőleg IV. középiskolai osztályt végeztek, egy éves önkéntesek lehetnek. A felvételhez szükséges: a) legalább a 15. életév betöltése, b) legalább négy középiskolai (gimnázium, reál, vagy polgári) osztály jó sikerrel történt bevégezése, c) legalább két havi építkezési gyakorlat igazolása, d) felvételnek továbbá az építő ipari szakiskolák első két évfolyamát jelesen végzett tanulók. A beiratási díj egész évre 2 frt, a tandíj félévenként 10 frt. Az igazgatóság készséggel szolgál felvilágosítással.

Törvénykezés.

§ Sorsüldözött borbély. Rázsó Sándor siklói borbélyra bátran ráillik a sorsüldözött jelző, mert meglehetősen a nyakába szakadtak annak csapásai, különösen annak következtében, hogy Fliegl Márton lisztkereskedőnek adta ki házáat lakásul és üzlethelyiségül.

Nemcsak házigazdája volt Flieglnek, hanem egyszersmind hitelezője is, kölcsönözvén annak kétszáz forintot, azon hiszemben, hogy a tulajdonát képező ingatlanok teljes biztosítékul szolgálnak erre az összegre.

Mikor aztán látta, hogy lakóját folyton zaklatják a többi hitelezők különféle tartozásokért, ő is visszakérte tőle a kölcsönösszeget s mivel az azt megfizetni nem tudta, Troll siklói ügyvéd által pöröltette be adósát, kitől váltói voltak a kölcsönösszeg erejéig.

Az ügyvéd végrehajtást vezetett Fliegl ellen, lefoglalta annak ingóságait és a zálog-

jogot ingatlanaira is rávezettette, de az árverés alkalmával mégsem tudta behajtani megbízójának követelését, mert dr. Pasitzky pécsi orvosnak már elsőbbségi joggal volt 8000 forintnyi követelése bekebelezve annak ingatlanaira, melyek az árverésen ötezer forintért keltek el és így a Rázsó által kölcsönzött összeg kiegyenlítésére a vételárból semmi sem jutott.

Nem volt elég az, hogy Rázsó eként elveszítette a kölcsönzött összeget, de most már Troll ügyvéd is követelte tőle a per vitelével járó költségeket s mivel azokat ki nem fizette, pert indított ellene s a bíróság el is marasztalta Rázsót kétszáz forinton felüli összeg megfizetésében, a mely összeg biztosítására, — nehogy végrehajtást vezessen ellene az ügyvéd — egy kétszáz forintos adóslevelet állított ki és adott át annak.

Természetes, hogy mód nélkül el volt keseredve a nagy veszteséget szenvedett ember és egy ismerősének biztatására feljelentést intézett az ügyvédi kamarához Troll ügyvéd ellen, zsarolással és más vádakkal illetve azt.

Az ügy megvizsgálására dr. Darázs Ödön küldetett ki, a ki az említett vádakat igazoltaknak nem találta és ily értelmű jelentést tett a vizsgálat eredményéről, minek következtében Troll ügyvéd tett feljelentést Rázsó ellen hatóság előtti rágalmazás miatt.

Tegnap volt a pécsi kir. törvényszék előtt végtárgyalás ebben az ügyben, melyre a vádlottat zsandárok vezették elő, mint a ki tagadta, hogy az idézést átvette volna, dacára

az átvételt igazoló, julius huszonharmadikán kelt, sajátkezű névalírásának.

A törvényszék figyelembe vette a számos enyhítő körülményt s dr. Sey Ernő védőügyvéd beszéde után csupán hat napi fogházra átváltoztatandó 30 frt pénzbüntetésre ítélte a vádlottat, ki az ítéletben megnyugodott s így az jogerős.

Közgazdaság.

□ **A vetések állása.** Augusztus hó első harmadában nagyobbára száraz időjárás uralkodott és csak augusztus hó 10-én változott esősre az idő, amennyiben az ország nagyrésztében kisebb-nagyobb mérvű lecsapódások a kőkemény földet ismét megporhanyították. Jégeső, záporosó és vihar is volt, de csak kisebb kárt okozott leginkább a zabvetésekben, kapás növényekben, szőlőkben és gyümölcsösökben. A száraz és tulságos meleg időjárás a kapásnövények az ország nagy részében annyira megsínylették, hogy néhol a kukorica és burgonya-terméskilátások egészen megromlottak, különösen a Dunamenti vármegyék panaszkodnak a kukorica és burgonya nagymérvű hanyatlása miatt; romlottak azonban a többi kapások is, nevezetesen a répa, melyből helyenkint a remélnél csak jóval kisebb termést várnak. A mesterséges takarmány és sarju, főképp pedig a csalamádé szintén hanyatlott a nagy szárazság miatt, bárha a bekövetkezett esőzések néhol még segíthetnek az utóbbiakon, azért mégis konstatálni lehet, hogy az utótakarmány terméshozama nem fog megfelelni a hozzáfűzött reményeknek. Az időjárás egyedül a cséplési munkálatoknak kedvezett s ezt a fontos munkát az ország nagy részében már többnyire be is fejezték. A cséplési eredmények, amint az előre látható volt, vidékenként különböztek, de azért a terméshozam nagy átlagban megfelel a remélt eredményeknek, bárha egyes helyeken a gazdák várakozásukban csalódtak is. Áll ez különösen az ősziekre, amelyek néhol jóval gyengébben fizettek, mint a tavasziak. Az eddigi becslési és a már nagyobbára megejtett próbacséplési eredmények között alig van valaminő különbség; a buza és rozs mennyiségileg nagyobbára közepes, az árpa és zab pedig jó középtermést adott; a gabona minőségének eredményét tekintve, csaknem ugyanez az állapot tapasztalható, mert a letakarított, behordott és cséplés alul kikerült terményeknél az előzetes becsléssel, a tényleges eredmények jóformán teljesen megegyeznek. A buza és rozs kvalitása ugyanis megfelel a jó közepes átlagnak, ámbár egyes helyeken úgy a buza, mint a rozs igen gyenge minőségű, míg az árpa és zab kvalitása országos átlagban inkább csak közepes, mert egyes vidékeken az egészen közepes minőség tulsúlyban van a jó közepes átlagos minőségénél. Sulyra nézve úgy az árpa, mint a zab a jó közepes átlagnak felel meg. A buza sulykvalitását az alföldi vármegyékben átlagban és hektoliterenkint 75—78 s itt-ott 80—81 kilogrammra, a Duna menti vármegyékben 77—80 kilogrammra taksálják. A rozs országos átlagos sulya 70—72 kilogrammra tehető; színe többnyire szép, sőt egyes helyeken a buzánál is jóval kielégítőbb. Az árpa sulyos mindenütt, amennyiben országos átlagban, illetve hektoliterenkint sulyegységét 64—66 kilogrammra lehet becsülni, színre nézve az árpa többnyire sárgás és részben barnás. Helyenkint azonban meglehetősen termelt szép fehér árpa is, nevezetesen a Duna jobb és balpartján. A zab sulyegységét is kedvezőnek lehet jelteni, amennyiben az országos átlagos sulyegység megüti a 42—44 kilogrammot, a zab szép színét azonban több helyen megviselte a nyár elején uralkodott esős időjárás s ennek folytán országos átlagban kvalitása nem mindenütt s minden tekintetben felel meg a reményelt terméshozamnak. Néhol ugyanis egészen silány zab is termelt. A ku-

korica-vetések fejlődése szárazság következtében az erdélyi vármegyék egy részének kivételével, az ország nagy részében visszamaradt. Különösen szembetűnő ez a kései vetéseken. A hüvelyesek a száraz időjárást az ország nagy részében megsínylették, minek következtében a most beért vagy ezután beérő vetések terméskilátásai szintén hanyatlottak. A len- és kender-vetések kielégítően állanak. A kender mindenfelé nyüvik. A dohányültetvények az utóbbi száraz időjárást sínylették meg leginkább. A kacsozás, törés és további kezelés folyamatban van: a terméskilátások eddig általában úgy minőség, mint mennyiségileg kielégítők. A cukorrépa vetések a száraz, meleg időjárást az egész országban sínylették, eddig szépen indult fejlődésükben megállottak, sőt a levél már fonnyadni is kezd és szórványosan sárgul, helyenkint korai beérését várják. A burgonya-vetések terméskilátásai a Dunántul gyengébbek mint az ország többi részében. A korai fajták szedése az ország északi részében még folyamatban van, a kései az azonban itt részben még csak virágzanak, míg az ország déli részén már érni kezdenek. A nagy szárazság és hőség a késői burgonya termés kilátását több helyen jelentékenyen csökkentette. A szőlőkben a permetezések dacára terjedő peronospora helyenkint jégkár és a Dunántul mutatkozó lisztharmat következtében a termés kilátások csökkentek. Szórványosan a szőlőmoly is pusztít.

TÁVIRATOK.

— **Vége a vakációnak.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Erdély Sándor, igazságügyminiszter, Trencsén-Teplitzről, a hol nyaralt, Budapestre utazott.

— **A király születésnapja.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Scheveningenben az ott lakó magyarok holnap, a király születésnapja alkalmából misét mondatnak.

— **Leégott gyár.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Lyonból írják, hogy a Montplaisir külvárosban a katonai felszerelési gyár leégett.

— **Nagy tüzek.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Nisninowgorodban éjjel egy munkásházban tűz ütött ki. A munkások az ablakokon át menekültek, de azért sokan bentégtek. Eddig tizenhárom elszenesedett holttestre találtak. A halottak száma igen nagy. — Elferol környékén óriási tűzvész pusztított. Erről részletek még hiányoznak. — Passauból írják, hogy Wegscheid melletti Wilderanauban tegnap délelőtt tűz volt. Harmincegy ház és két ember lett a lángok martaléka.

— **A spanyol parlamentből.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Madridból írják, hogy a cortezt szeptember 15-én egybehívják.

— **A francia tengerészet.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Párisban a hivatalos lap *Faure Felix* köztársasági elnöknek *Lockroy* miniszterhez intézett levelét közli, melyben a flotta-szemle alkalmából az elnök üdvözli a tengerészet főparancsnokát és igéri, hogy Franciaország meghozza a szükséges áldozatokat, melyek folytán a tengerészet mindig a haladás követelményeinek magaslatán maradhathat.

Budapesti börze.

— Reich Jenő és Társa távirati jelentése. —

Bpest, aug. 17.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, őszre: 8'36; későbbi szállítás: — — —
Tengeri, júliusra: 4'35; őszre: 4'95. — Rozs, őszre: 6'62. — Zab, őszre: 5'35.

Az értéktőzsdén az árak a következők: Osztrák hitelrészvény: 361'70. — Magyar hitelrészvény: 361'50. — Államvasut: 362'—.

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

A pécsi nyilvános 3 osztályu Porges-féle felső kereskedelmi iskola

jövő (24-ik) tanéve f. év szeptember hó 1. napján nyílik meg.

Ez az intézet az ország többi felső kereskedelmi iskoláival (akadémiaikkal) teljesen egy rangban áll és a végzett növendékek az érettségi vizsgálat letételével az egy évi önkéntesi jog kedvezményében részesülnek.

A beiratások az intézet helyiségében Pécsen (Kossuth-utca 5. sz.) történnek f. é. augusztus hó 31-től kezdve.

Ugyanott folynak a beiratások

a nyilvános polgári fiu-iskolába,

mely Pécs sz. kir. város segélyezése mellett nyílt meg.

Bővebb felvilágosítást nyújt

az igazgatóság.

Pécsen, 1898. évi augusztus hó.

2–3000 frt készpénzzel társ

kerestetik egy minimum 4000 frt évi tiszta
jövedelmet hajtó állandó vállalathoz.

Feltétel:

Személyes tevékenység irodai munkák-
ban, és feltétlen intelligencia megkívántatik.

Ajánlatokat — teljes címmel ellátva —
e lap kiadóhivatalába kér

M.

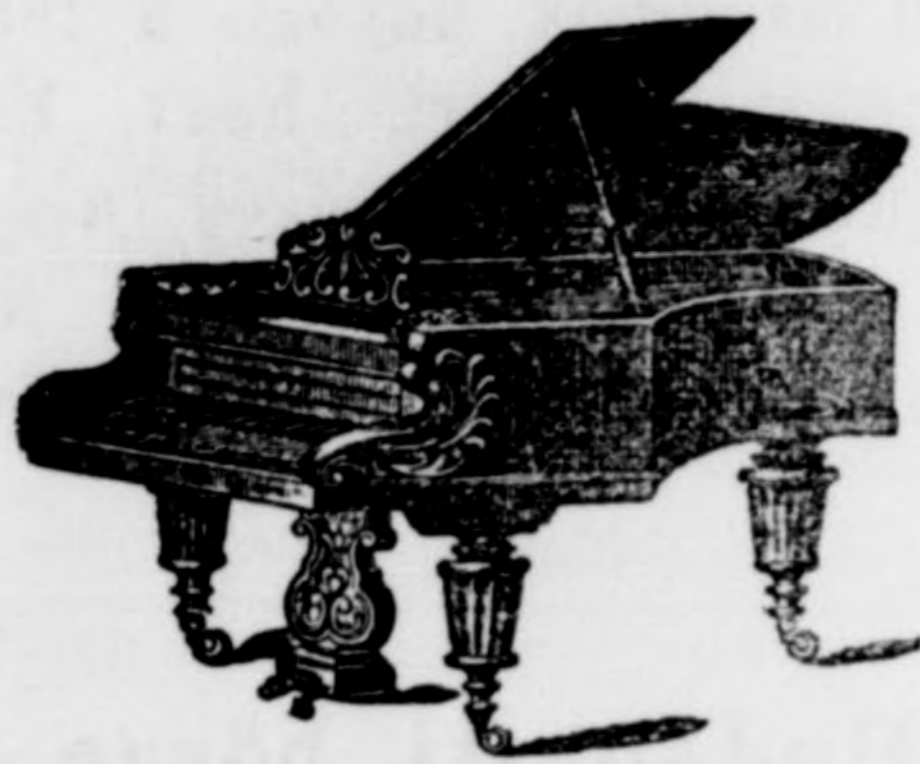
1874. óta fennálló

Zongora-, harmonium és pianino-raktár

Goldstein J.

Pécsett, országút 56, (haltérrel szemben)

Legnagyobb választék

Zongora vont hurokkal
ongora kereszt hurokkal
ongora öntött kerettel
ongora vashangolókkal
ongora kereszt hangfogókkal
ongora viszhangszeleppel.

Elismerő oklevél Pécs 1888.

Láttá

ön már a magyar

FLIEGENDE BLÄTTERT

a

„Pillangó“

cimű

lapot??

Minden

kávéházban,
kasinóban,
vendéglőben

megtekinthető.

Mutatványt ingyen küld a kiadóhivatal

Budapest,

VI., Teréz-körút 35.

Előfizetési ára:

3 hónapra 1 frt.

STYRIA-FAHRRÄDER

Joh. Fuchs & Comp.
GRAZ

10335. szám.

Tkv. 1898.

HIRDETMÉNY.

Bánfa községnek telekkönyvi betétei az 1886 évi XXIX. az 1889 :
XXXVIII. és az 1891. évi XVI. t. cikk értelmében elkészítettvén és a nyilvános-
ságnak átadatván, ez azzal a felszólítással tétetik közzé :

1. Hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t. cikk 15. és 17. §-ai alap-
ján — ide értve e §-oknak az 1889: XXXVIII. törvénycikk 5-ik és 6-ik
§-aiban és az 1891. XVI. törvénycikk 15-ik paragrafusának a) pontjában
foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889: XXXVIII. t.-cikk 7. §-ai és
az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvény-
telenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket, azok pedig a kik vala-
mely tehertétel átvitelének az 1886: XXIX. t. cz. 22. §-a, illetve az 1889 évi.
XXXVIII. t. cz. 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e
végből kereseteket hat hónap alatt, vagyis **az 1899. évi február
hó 26-ik napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be,
mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset
annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrá-
nyára nem szolgálhat;

2. Hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t. cikk 16. és 18. §-ainak
eseteiben — ide értve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t. cz. 5. és 6.
§-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának be-
jegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat
hónap alatt, vagyis **az 1899. évi február hó 26-ik napjáig bezáró-
lag** a telekkönyvi hatósághoz benyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható
záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. Hogy mindazok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a
betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármely irányban sértve
vélik, ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. cz.
16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetbeni felszólalá-
sukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis
az **1899. évi február hó 26-ik napjáig** bezárólag nyujtsák be, mert
ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartal-
mát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jo-
gokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a betétek szerkesztésére ki-
küldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, — hogy a mennyiben azokhoz
egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyuj-
tanak az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A pécsi kir. törvszék, mint tkvi hatóság 1898. évi július hó 25-ik napján.

Bogyay Pongrácz

kir. tszéki bíró helyett

Finkey Pál

kir. trszéki bíró.